

ДНЕВНИКЪ

(СТЕНОГРАФИЧЕСКИ)

НА

VI ОБИКНОВЕННО НАРОДНО СЪБРАНИЕ (ТРЕТЯ РЕДОВНА СЕССИЯ).

—❧❧❧—
I Засѣдание, Петъкъ, 16 Октомврий, 1892 год.

(Отворено въ 9 ч. и 30 мин. прѣди пладнѣ, подѣ прѣдсѣдателството на прѣдсѣдателя г-на П. Славковъ).

Отсутствуватъ прѣдставителитѣ: А. Георгиевъ, А. Минчевъ, А. Самоковлиевъ, А. Семизовъ, А. Сарж-Ивановъ, А. Х. Славчовъ, А. Ясадовъ, А. Каракашовъ, А. Поповъ, А. Сербезовъ, А. Алиевъ, А. Х. Асановъ, В. Атанасовъ, В. Икономовъ, Г. Иончовъ, Г. Калинковъ, Г. Цвѣтковъ, Д-ръ Странский, Д. Караджовъ, Д. Попповъ, Д-ръ Стояновичъ, Д. Стоилковъ, Д-ръ Л. Золотовичъ, Д-ръ Чомаковъ, Д. Свѣщаровъ, Д. Тончовъ, Д. Стояновъ, Д. Радановъ, Д. Стояновъ, Д. Бойчовъ, Д. П. Боевъ, Д. Масларский, Д. С. Черневъ, Д-ръ Т. Гатевъ, Е. Друмевъ, Ж. Младеновъ, Ж. Момчевъ, Ж. Петковъ, З. Исмаиловъ, Ил. Стоковъ, Ив. Стояновъ, Ив. Алексевъ, Иосефъ Богдановъ, Ив. Цвѣтковъ, Ив. Мандиковъ, Новъ Титоровъ, Ил. Сахаровъ, Ив. Кидовъ, Ив. Кълвачовъ, Ив. Халачовъ, Ил. Маджаровъ, К. Великовъ, К. Възвззовъ, К. Ставридисъ, К. Попповъ, К. Диновъ, К. Ангеловъ, К. Запряновъ, К. Жековъ, К. Станчовъ, К. Ахмедъ, К. Велевъ, К. Стоиловъ, К. Зааде, Л. Диноловъ, М. Ягубовъ, М. Марковъ, М. Е. Юмеровъ, М. Маневъ, М. Дойчиновъ, Н. Ю. Орманский, Н. Илчовъ, Н. Х. Беновъ, Н. Михайловский, Н. Странский, Н. Стоименовъ, Н. Момчиловъ, Н. Кораловъ, Н. Бей Челенгировъ, О. Кечели, Османъ Бей, П. Годоровъ, П. Чаушовъ, П. Гюзелевъ, П. Хитовъ, П. Юрдановъ, П. Икономовъ, П. Юруковъ, П. Руссевъ, П. Куцаровъ, Ст. Цвикио, Ст. Кьойбашиевъ, Ст. Странский, С. Ивановъ, Ст. Симеоновъ, С. Райновъ, Ст. Димитровъ, С. Гиговъ, Ст. Х. Запряновъ, Ст. Попповъ, Т. Х. Тошевъ, Т. Д. Попповъ, Т. Николовъ, Т. Икономовъ, Т. Бояджиевъ, Т. Д. Кювлиевъ, Т. Пѣевъ, Ф. Мариновъ, Х. В. Холевичъ, Х. Стефановъ,

Х. Астарджиевъ, Хасанъ Х. Селимовъ, Хр. Сапунджиевъ, Х. Неджибъ Бей, Хр. Ивановъ, Хр. Конкилевъ, Хр. Топузановъ, Хасанъ Бей, Хр. Векиловъ, Хр. Дюкмеджиевъ, Хр. Ангеловъ, Юсеинъ Х. Ахмедовъ, Шербетчи Халилъ, Я. Русселиевъ, Я. Урумовъ, Я. Попповъ, Юсуфъ Нури Мустафовъ.

Прѣдсѣд.: (Звъни): Отъ цѣлото число на прѣдставителитѣ въ днешното засѣдание присѣдствуватъ 150 души. Има, значи, законното число прѣдставители, за да се отвори засѣданието.

Г-да прѣдставители! Съобщавамъ ви, че отъ прѣдсѣдателя на Ломский окр. съвѣтъ, г-нъ Богдановъ, се получи една телеграмма, съ която съобщава, че народний прѣдставитель Василь Момчовъ е починалъ. (Всичкитѣ прѣдставители ставатъ на крака и произнасятъ: „Вѣчна му память, Богъ да го прости!“).

Постъпилъ е, г-да прѣдставители, отъ М-рството на Финанситѣ законопроектъ за експлоатацията на гарриеритѣ.

Секр. М. Милевъ: (Чете):

„М-рство на Финанситѣ. Отдѣление за Минитѣ и Геологическата снимка. № 41146, Октомврий 15 день, 1892 год., гр. София.

До г-на Прѣдсѣдателя на VI-то Обик. Нар. Събрание.
Тукъ.

Г-не Прѣдсѣдателю,

Заедно съ настоящето си, имамъ честь да ви испрати 350 екземпляра отъ проекта „Законъ за експлоа-

тацията на карриеритѣ“, съ молба да го внесете на разглеждане и гласуване въ настоящата сесия на Нар. Събрание, като въ сжщото врѣме ви увѣдомявамъ, че за внасянето на тоя законопроектъ направени сж всичкитѣ формалности, съгласно чл. 109-й отъ Конституцията.

Министръ: Г. Д. Начовичъ“.

Прѣдсѣд.: За кога желаетъ Нар. Събрание, да се тури на дневний редъ първото четение на законопроекта за експлоатацията на карриеритѣ?

Зах. Градинаровъ: Прѣди всичко, г-да прѣдставители, мене ми се чини, че прѣди да пристѣпиме къмъ тия въпроси, има други, безъ разрѣшението на които не можемъ да гледаме нищо. Прѣди всичко, казвамъ, трѣбва да изберемъ една комиссия, която да състави отговора на тронното слово. Слѣдъ това да се рѣши въпросътъ: трѣбва ли да се избератъ други комиссии за тази сесия, или пъкъ да останатъ старитѣ. Друга работа прѣди тая не можемъ гледа. Сега, ако рѣшите, да се испрати тоя законопроектъ на комиссията, азъ не зная, на коя комиссия ще се испрати; защото сега комиссии нѣма. Мене ми се чини, че прѣди всичко трѣбва да рѣшимъ, да ли трѣбва да се избератъ нови комиссии за разнитѣ М-рства, или да останатъ старитѣ.

Прѣдсѣд.: Г-нъ Градинаровъ! Това е само съобщение, че е постѣпилъ законопроектътъ; а пъкъ първото му четение може да стане въ едно отъ идущитѣ засѣдания. То може да стане въ първото, второто, третото или въ послѣдующето засѣдание. И когато стане първото четение, тогава ще се пита: на коя комиссия да се испрати, а пъкъ сега е въпроса, кога да стане първото му четение, за да му се даде ходъ.

Зах. Градинаровъ: Законопроектътъ е въ нашитѣ рѣцѣ. Той е вече раздаденъ на г-да прѣдставителитѣ; той не е много голѣмъ, състои се само отъ 9 члена. Може нѣкой да прѣдложи, щото разглежданieto му да стане още сега; заради това, азъ ми се чини, че не трѣбва да бързаме, съ него, а да разрѣшимъ по-напрѣдъ въпросътъ за комиссиитѣ. Азъ съмъ на мнѣние, да си останатъ миналогодишнитѣ.

Ив. Стойновъ: Г-да прѣдставители! Споредъ Вжтрѣшний правилникъ на Събранието, ний прѣди всичко трѣбва да опрѣдѣлимъ дневния редъ за идущето засѣдание. Кolkото пъкъ по въпроса, който повдигна г-нъ Градинаровъ, относително комиссиитѣ по разнитѣ м-рства, ний още миналата година рѣшихме да си останатъ сжщитѣ. За това азъ прѣдлагамъ, щото тия комиссии да си останатъ сжщитѣ съ тая разлика само, да се допълнятъ ония комиссии, членовѣтъ на които сж се отказали отъ депутатскій мандатъ и сж станали чиновници, или пъкъ, ако нѣкои членове сж починали, то да се замѣнятъ съ други.

Прѣдсѣд.: По-напрѣдъ да се рѣши въпросътъ за законопроекта — за кога да бѣде туренъ на дневенъ редъ и сетнѣ да се разгледа прѣдложението на г-на Градинарова, което се подкрепя и отъ г-на Стойнова: да

ли да останатъ сжщитѣ комиссии, или да се избератъ други.

П. Зографски: Г-да Прѣдставители! Както знаете, днесъ е първото засѣдание на Събранието и за дневний редъ за това засѣдание нѣма поставено никакво прѣдложение. Днесъ сме се събрали, не да рѣшаваме нѣкакви въпроси, а да опрѣдѣлимъ дневний редъ за идущето засѣдание. Слѣдователно, г-нъ Прѣдсѣдател нѣмаше, освѣнъ да каже това нѣщо и да покани г-да прѣдставителитѣ да прѣдложатъ по нѣкакъвъ въпросъ за поставение на дневний редъ за идущето засѣдание. Слѣдъ това, г-нъ Прѣдсѣдател можѣше да съобщи, че е постѣпилъ такъвъ законопроектъ отъ М-рството на Финанситѣ и да пита, какво да стане съ него, или пъкъ да го прѣдложеше за дневенъ редъ въ идущето засѣдание. Друго нѣщо, мене ми се чини, че не трѣбва да се разисква сега.

Прѣдсѣд.: Азъ благодаря на г-на Зографски за съвѣтитѣ, които ми дава. Но Негова Милость, види се, забравя или не иска да разбере едно нѣщо, че единъ прѣдставител, колкото има правото да внася и прави прѣдложения, за да се турятъ на дневний редъ, толкозъ по-вече има това право и единъ М-ръ, който по установенъ редъ, внася едно прѣдложение отъ законодателенъ характеръ за обсъждане и рѣшение отъ Събранието. Тѣй щото, ако г-нъ Зографски има правото да прави прѣдложение, то и г-нъ М-ръ има таква право.

Затова, моля Нар. Събрание да се произнесе, внесения отъ г-на М-ра на Финанситѣ законопроектъ за кога да се тури на дневний редъ? (Гласове: За идущето засѣдание!).

Другъ въпросъ, г-да прѣдставители, за разискване, днесъ нѣмаме. (Ив. Стойновъ: Искамъ думата).

Има прѣдложение отъ г-на Градинарова, подкрепено отъ г-на Стойнова: да се рѣши да ли да останатъ за въ бѣдъже сжщитѣ стари комиссии, по разнитѣ м-рства, или же да се избератъ други. (Гласове: Да останатъ сжщитѣ!). Желаетъ ли нѣкой да говори по това прѣдложение?

Г-нъ Зографски има думата.

П. Зографски: Менъ ми се струва, че г-нъ Градинаровъ направи прѣдложение, да се тури този въпросъ на дневенъ редъ, и, когато доде на реда си да се разисква това прѣдложение, тогава ще го разискваме. Азъ мисля, че сега нѣма кой да говори противъ това прѣдложение на г-на Градинарова относително комиссиитѣ.

Прѣдсѣд.: Г-нъ Ив. Стойновъ има думата.

Ив. Стойновъ: По тоя въпросъ азъ не съмъ искалъ думата. Новъ въпросъ искамъ да повдигна.

Прѣдсѣд.: За това ви и давамъ думата.

Ив. Стойновъ: На дневний редъ за идущето засѣдание ще бѣде необходимо да поставимъ и полагание вѣтства отъ новоизбранитѣ прѣдставители. Това прѣдлагамъ. (Гласове: Слѣдъ провѣрката на изборитѣ имъ).

Прѣдсѣд.: Г-нъ Дюкмеджиевъ има думата.

Хр. Дюкмеджиевъ: Г-да прѣдставители! По въпроса за клѣтвата, който г-нъ Стойновъ подигна, именно по това бѣхъ зелъ думата, за да се приготви дневний редъ за идущето засѣдание. И азъ още прѣдлагамъ за новоизбранитѣ прѣдставители, да се тури на дневенъ редъ, провѣрката имъ, и, дали сжщата стара комиссия ще ги провѣрва, или ще се избере друга.

Прѣдлагамъ да се тури на дневний редъ на идущето засѣдание провѣрката на новоизбраннитѣ депутати.

Прѣдсѣд.: Г-нъ Дюкмеджиевъ! Съ разрѣшаванieto на въпроса за комиссиитѣ изобщо се разрѣшава и този вашъ въпросъ. Ако туримъ на дневний редъ въпросътъ за провѣрката на допълнителнитѣ избори, ще отиде — разбира се — пакъ до избирание комиссия; а щомъ се говори изобщо за комиссиитѣ, тоя въпросъ се рѣшава съ рѣшението на първий, повдигнатъ отъ г-на Градинарова.

М. Милевъ: Г-да прѣдставители! Азъ мисля, че най-умѣстно ще бѣде, да се тури на дневний редъ за идущето засѣдание: избирание комиссия за съставяние отговора на тронната рѣчь. (Гласове: Прието).

Ст. Х. Калчевъ: Г-да прѣдставители! Помните, че миналата година, прѣзъ втората половина на сесията, земахме рѣшение да имаме засѣдание по два пхти на день. Но въ това г-нъ прѣдсѣдателя и г-да подпрѣдсѣдателитѣ срѣщаха голѣми прѣпятствия съ секретаритѣ. Освѣнъ това, ний имаме нещастиего, да изгубимъ единъ нашъ другаръ, отъ числото на секретаритѣ, който се помина, именно Кост. Костовичъ; а двама отъ другаритѣ ни, Кефаловъ и Благоевъ, които тоже бѣха секретари на бюрото, земаха други държавни служби, така щото, спорѣдъ мене, трѣбва да се избератъ още 6 души секретари. Иначе ще купатъ работитѣ на бюрото.

К. Пасковъ: Прѣдложението на г-на Милева, мисля, не си е на мѣстото, защото вчера г-нъ Прѣдсѣдателя прѣдложи за днесъ да имаме първи въпросъ: избиранието на комиссия за приготвяние отговора на тронното слово. И, менъ ми се струва, че за днесъ това е на дневенъ редъ. Така щото, мисля, сега това трѣбва да стане, т. е. да се избере тая комиссия. Защото прѣдложение стана още вчера.

Прѣдсѣдатель: П. Славковъ.

Секретари: {
Ив. Халачовъ.
Захар. Градинаровъ.
Я. Д. Матакиевъ.
Д-ръ Стояновичъ.
Д-ръ Сарживановъ.
Георги Пеневъ.

Прѣдсѣд.: Вчера такова прѣдложение нѣмаше, г-нъ Пасковъ.

Г-нъ Стойновъ има думата.

Ив. Стойновъ: Стана дума, г-да прѣдставители, отъ г-на Калчова за непрактичността на засѣданията като ставатъ прѣдъ пладнѣ и слѣдъ пладнѣ. Отъ практика се убѣдихме, че въ 9 часа не можемъ да се събираме, даже и въ 10 часа мжчно се събираме. И помните, че бивахме принудени нѣкога да стоимъ и до 2 часа слѣдъ пладнѣ. Така щото за всинца ни става очевидно, че отъ 1 до 6 часа вечеръ да стоимъ и да продължаваме нѣкога и до 8 часа, както бѣше първий редъ на засѣданията, е по-практично, защото подиръ обѣдъ и по-мжчно се уморява човѣкъ. Вслѣдствие на това, азъ правя прѣдложение, да се измѣни досегашния редъ на засѣданията и вмѣсто прѣдъ пладнѣ, да почватъ отъ 1 часътъ слѣдъ пладнѣ и да продължаватъ до 6 часа вечерта. И мисля, че това ми прѣдложение ще се поддръжи отъ Събранието.

Прѣдсѣд.: Има ли още нѣкой да прѣдложи нѣщо за дневний редъ на слѣдующето засѣдание? (Никой не иска думата). Понеже никой не прави ново прѣдложение, то за слѣдующето засѣдание за дневенъ редъ ще имаме:

I. Първо четение на законопроекта за експлоатацията на карриеритѣ;

II. Прѣдложение на г-на Градинарова, относително оставянието старитѣ комиссии по разнитѣ министерства или прѣизбиранието имъ;

III. Прѣдложение отъ г-на Ив. Стойновъ, за ползване клѣтвата отъ новоизбранитѣ депутати;

IV. Прѣдложение отъ г-на М. Милева, за избирание комиссия за изработване проектъ за отговоръ на тронната рѣчь;

V. Прѣдложение отъ г-на Ст. Х. Калчева, да се допълни бюрото още съ 6 души секретари; и

VI. Прѣдложение отъ г-на Ив. Стойновъ да ставатъ засѣданията на Нар. Събрание отъ 1 до 6 часа слѣдъ пладнѣ.

Слѣдующето засѣдание ще имаме, г-да прѣдставители, въ понеделникъ въ 9 часа прѣдъ пладнѣ.

Засѣданието се затваря.

(Закрито въ 10 часа и 30 мин. прѣдъ пладнѣ).

Подпрѣдсѣдатели: {
Д. Петковъ.
Ив. Андоновъ.

Секретари: {
М. Милевъ.
Хр. Лѣнарский.
Я. Руселиевъ.
Якимъ Попповъ.
Ив. Бешевлиевъ.
И. Титоровъ.
Ст. Х. Калчовъ.

Началникъ на Стенографическото Бюро: Д. Йовевъ.